

T.C.
ANKARA
14. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2014/226
KARAR NO : 2014/1605

REKABET KURUMU
Tarih : 17.04.2015
Sayı : 2029

DAVACI : Çubukçu Akaryakıt Sebze İnşaat ve Taşımacılık Ticaret Ltd. Şti.
VEKİLİ : Av. N.Sevinç ARSLAN, Av. Ömer ÖZTÜRK
Zafer Mah. Gazi Cad. Tunçhan Plaza No:132/1 İlkadım/ SAMSUN

DAVALI : Rekabet Kurumu Başkanlığı
Üniversiteler Mah. 1597. Cad. No:9 Bilkent/ANKARA
VEKİLİ : Av. Mehmet ÖZDEN-Aynı adreste.

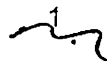
MÜDAHİL

(DAVALI YANINDA) : Shell&Turcas Petrol A.Ş.
Karamancılar İşmerkezi Salih Tozan Sok. No:18/B
Esentepe/İSTANBUL

VEKİLİ : Av. Tarık ALMAZLAR -Aynı adreste.

DAVANIN ÖZETİ : Davacı şirketin, Shell&Turcas Petrolcülük A.Ş.'nin yapmış olduğu dikey anlaşma ve çeşitli uygulamalar yolu ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ni ihlal ettiği iddiasıyla yaptığı başvuru üzerine, Shell & Turcas Petrolcülük A.Ş. ve Çubukçu Akaryakıt Sebze İnşaat ve Taşımacılık Ticaret Ltd. Şti. arasındaki dikey ilişkinin 18.09.2015 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına, bu nedenle Shell & Turcas Petrolcülük A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına ilişkin olarak alınan Rekabet Kurulunun 06.11.2013 tarih ve 13-62/854-362 sayılı kararının; hukuka aykırı olduğu, taraflar arasındaki dikey ilişkinin 1995 yılında başladığı ve intifa baskısı ile 2013 yılına kadar devam ettirildiği, Kurul kararında taraflar arasında yapılan 18.09.2010 tarihli bayilik sözleşmesinin Tebliğ'de belirtilen sürenin başlangıcına esas alındığı, Rekabet Kurulunun emsal kararlarında intifa hakkı devam etmekte iken yeni bayilik sözleşmeleri imzalanmasının tarafların iradelerinin yenilenmesi kapsamında görülmediği, dağıtıcı değişikliğinin dikey ilişkiyi kesmediğinin açıklandığı, yine emsal kararlarda dağıtıcı ile bayi arasındaki bayilik sözleşmesi ve intifa hakkının tek bir dikey anlaşma olarak kabul edildiği, dikey ilişkiden anlaşılması gerekenin bayilik sözleşmesi, intifa hakkı, kira emanet, kredi sözleşmelerinden oluşan iktisadi bir bütünlük olduğunun belirtildiği, süresi beş yılı aşan intifa sözleşmelerinin fiilen rekabet yasağını uzattığı ve muafiyetten yararlanamayacaklarının kabul edildiği, dava konusu Kurul kararının emsal kararlara aykırı olduğu, intifa baskısının söz konusu olduğu bir durumda tarafların özgür iradelerinden bahsedilmesinin hayatın olağan akışına uygun olmadığı iddialarıyla iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : İrade yenilemesi suretiyle bir dikey ilişkinin yeniden kurulmasında, alıcının sağlayıcısını seçmek hususunda özgür iradesiyle karar vermiş olmasının arandığı, bu hususta tarafların açık iradesini ortaya koyacak hukuki yolların tercihinin ise taraflara bırakıldığı, bu çerçevede, ilgili dosya kapsamında yer alan hususlar ile karar



T.C.

ANKARA

14. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/226

KARAR NO : 2014/1605

gerekçesinde yapılan tespitler ışığında dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

MÜDAHİL DİLEKÇESİNİN ÖZETİ: Dava konusu Kurul kararının hukuka uygun olduğu, davanın reddi gerektiği ileri sürülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 14. İdare Mahkemesi'nce; önceden belirlenen ve taraflara tebliğ edilen 05/12/2014 tarihinde yapılan duruşmaya davacı vekili Av. Ömer ÖZTÜRK'ün, davalı idare vekili Hukuk Müşaviri Mehmet ÖZDEN'in, müdahil vekili Av. Yelda TUĞCU ERYILMAZ'ın geldiği görülerek, taraflara ve müdahile usulüne uygun söz verilip açıklamaları dinlendikten sonra dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava; davacı şirketin, Shell&Turcas Petrolcülük A.Ş.'nin yapmış olduğu dikey anlaşma ve çeşitli uygulamalar yolu ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ni ihlal ettiği iddiasıyla yaptığı başvuru üzerine, Shell & Turcas Petrolcülük A.Ş. ve Çubukçu Akaryakıt Sebze İnşaat ve Taşımacılık Ticaret Ltd. Şti. arasındaki dikey ilişkinin 18.09.2015 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına, bu nedenle Shell & Turcas Petrolcülük A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına ilişkin olarak alınan Rekabet Kurulunun 06.11.2013 tarih ve 13-62/854-362 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, bu Kanun'un amacının, "mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak" olduğu belirtilmiştir.

Anılan Kanun'un "Kurulun İnceleme ve Araştırmalarında Usul" başlıklı dördüncü kısmında yer alan 40. maddesinde, Rekabet Kurulu'nun re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına.karar vereceği, önaraştırma yapılmasına karar verildiği takdirde önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgileri, her türlü delilleri ve konu hakkındaki görüşlerini Kurula yazılı olarak bildireceği; 41. maddesinde, önaraştırma raporunun Kurul'a teslimini takiben Kurul'un elde edilmiş olan bilgileri değerlendirerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar vereceği belirtilmiş; 43., 44., 45., 46. ve 47. maddelerinde ise, Kurulun soruşturmaya başlaması hâlinde uygulanacak idari usul çerçevesinde delillerin toplanması, tarafların bilgilendirilmesi, tebligat ve cevap verme ve sözlü savunma toplantısına ilişkin kurallara yer verilmiştir.

Kanunun bu düzenlemelerine göre soruşturma açılmasına yeterli bilgi ve belge varsa doğrudan soruşturma açılmasına karar verilebileceği, doğrudan soruşturma açılmasına yetecek bilgi ve belge bulunmadığı hâllerde ise daha fazla bilgi veya belge elde edebilmek için önaraştırma yapılabileceği ve önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgi ve deliller ile önaraştırma raporunun Kurulca değerlendirilerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar verilebileceği, bu iki karar türünden birini verme hususunda Rekabet

T.C.

ANKARA

14. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/226

KARAR NO : 2014/1605

Kurulu'nun takdir yetkisinin bulunduğu ve bu yetkinin 4054 sayılı Kanun'un 1. maddesinde belirtilen amaçları gerçekleştirme hedefi doğrultusunda kullanılması gerektiği açıktır.

Öte yandan, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin 2. maddesinde, "Üretim veya dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar -dikey anlaşmalar- bu Tebliğde belirtilen koşulları taşıması kaydıyla, Kanunun 4 üncü maddesindeki yasaklamadan Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf tutulmuştur.

Mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımına ilişkin düzenlemelerle birlikte fikri hakların alıcıya devri veya alıcı tarafından kullanımıyla ilgili hükümler içeren dikey anlaşmalar da, söz konusu fikri hakların anlaşmanın asli konusunu oluşturan mal veya hizmetlerin alıcı veya alıcının müşterileri tarafından kullanımı, satımı veya yeniden satımı ile doğrudan ilgili olması ve bu fikri hakların devri veya kullanımının anlaşmanın esas amacını oluşturması kaydıyla, bu Tebliğde öngörülen grup muafiyetinden yararlanır. Ancak bu muafiyet, anlaşma konusu mallarla veya hizmetlerle ilgili olarak, söz konusu haklara ilişkin hükümlerin bu Tebliğ ile muaf tutulmayan dikey sınırlamalarla aynı amaç veya etkilere sahip rekabet sunurlamaları içermemesi şartıyla uygulanır.

Rakip teşebbüsler arasında yapılan dikey anlaşmalar, bu Tebliğ ile tanınan muafiyetten yararlanamaz. Ancak sağlayıcının anlaşma konusu malların hem üreticisi hemde dağıtıcısı olduğu, alıcının ise bu mallarla rekabet eden malların üreticisi değil dağıtıcısı olduğu dikey anlaşmalar bu Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanır.

Bu Tebliğ, başka bir grup muafiyeti tebliği kapsamına giren dikey anlaşmalara uygulanmaz." kuralına yer verilmiş, Tebliğ'in 5. maddesinde dikey anlaşmalarda alıcılara getirilebilecek rekabet etmeme yükümlülüğüne ilişkin düzenlemeler getirilmiş, 2002/2 sayılı Tebliğ'in açıklanmasına yönelik olarak çıkarılan Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un 34. paragrafında ise, "... Beş yıllık süreyi aşacak şekilde zımnen yenilenebilen rekabet etmeme yükümlülükleri de grup muafiyeti kapsamında değildir. Ancak, süresi beş yılı aşmayan veya beş yıldan sonraki uzatmanın her iki tarafın açık iradesi ile mümkün olduğu ve alıcının beş yıllık süre sonunda rekabet etmeme şartına son vermesini engelleyen herhangi bir durum olmadığı hallerde rekabet etmeme yükümlülüğü grup muafiyetinden yararlanacaktır..." şeklinde açıklama yapılmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirketin, 29.07.2013 tarihinde Rekabet Kurumu kayıtlarına alınan başvuru dilekçesinde; "Çubukçu Akaryakıt'ın, mülkiyet ortağı Kerim Çubukçu'ya ait olan taşınmaz üzerinde 1993 yılında akaryakıt satış ve servis faaliyetine başladığı, 23.06.1995 tarihinde Turcas Petrol A.Ş. (TURCAS) ile bayilik sözleşmesi akdedildiği, faaliyet gösterilen taşınmaz üzerinde TURCAS lehine 15 yıl süreli intifa hakkı tesis edildiği, 23.06.2003 tarihinde TURCAS ile yeni bir bayilik sözleşmesi imzalandığı, 02.02.2006 tarihinde TURCAS ile Shell Türkiye Limited'in birleşerek Shell&Turcas A.Ş. adı ile faaliyetine devam ettiği ve 15.09.2006 tarihinde tapu kaydında intifa hakkı sahibinin Shell&Turcas olarak düzeltilmesi, taraflar arasında 18.03.2008 tarihinde intifa hakkı vaadi ve yatırım protokolü imzalandığı, Shell&Turcas lehine 17 yıl süreli intifa hakkı tesis edildiği ve 13.05.2008 ile 03.06.2008 tarihleri arasında yatırım desteği verildiği, 13.09.2010 tarihli çerçeve anlaşması ile intifa hakkının 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygun olarak kaldırılıp yeniden beş yıllık tesis edilmesi veya 2015 yılına kadar kısaltılması ve bayilik ilişkisinin şartlarını belirleyen yeni sözleşmeler imza edilmesi yolu ile yeni bir dikey ilişki kurulduğu, 16.06.2003 tarihli bayilik



T.C.

ANKARA

14. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/226

KARAR NO : 2014/1605

sözleşmesinin 23.06.2010 tarihinde sona erdiği halde akaryakıt satışı/alışı devam ettiği için EPDK tarafından uygulanacak olan cezadan kurtulabilmek için 18.09.2010 tarihinde yeni bir bayilik sözleşmesi akdedildiği, Mart 2013'te bayinin Shell&Turcas'la aralarındaki dikey ilişkinin sona erdiğini bildirdiği, Shell&Turcas'ın ise bayilik ilişkisinin 2015'te sona ereceğini söylediği ve göndermiş olduğu vekâletnamede bayiye terkin yetkisi değil intifa kısaltma yetkisi verdiği, taraflar arasındaki dikey ilişkinin 23.06.1995 tarihli ve 15 yıl süreli intifa hakkı olduğu, bu hakkın 22.06.2010 tarihine kadar devam edecek iken Shell&Turcas'ın talebi ile 06.05.2008 tarihinde 17 yıl süreli yeni bir intifa hakkı daha tesis edildiği, 1995, 2003 ve 2010 yıllarında bayilik sözleşmeleri akdedilerek kesintisiz olarak akaryakıt satış ve alımının yapıldığı, esasen 1995 yılında başlayan dikey ilişkinin 18.09.2010'da kesilmesi ve tarafların iradelerinin uyuşması halinde yeni bir dikey ilişki kurulması gerekiyorken söz konusu dikey ilişkinin hiç kesilmeden 2013 yılına kadar devam ettirildiği..." iddialarını ileri sürerek, taraflar arasında kurulmuş olan dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlandığı sürenin belirlenmesi ve Shell&Turcas hakkında gerekli işlemlerin yapılmasını talep etmesi üzerine Kurul tarafından iddialarla ilgili olarak önaraştırma yaptırılmasına karar verildiği, 21.10.2013 tarihinde hazırlanan 2013/1-56 sayılı Ön Araştırma Raporunun Rekabet Kurulu tarafından görüşülmesi neticesinde 06.11.2013 tarih ve 13-62/854-362 sayılı karar ile; taraflar arasındaki dikey ilişkinin 18.09.2015 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına, bu nedenle Shell&Turcas Petrolcülük A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına karar verildiği, bakılan davanın da söz konusu Kurul kararının iptali istemiyle açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda; başvuru konusu Çubukçu Akaryakıt istasyonu ile Shell arasındaki ilişkinin Rekabet Kurulunun 26.08.2010 tarih ve 10-56/1074-403 sayılı kararına da konu olduğu ve yapılan inceleme sonucunda bildirim konusu toplam 161 istasyona ilişkin olarak Shell ile bayiler arasındaki dikey anlaşmalardan Çubukçu Akaryakıt'ın da bulunduğu grup ile ilgili olarak; "18.9.2005 tarihinden sonra Shell&Turcas Petrol A.Ş. tarafından yatırım yapıldığı belirtilen 75 ayrı istasyonla ilgili olarak bayiler ile Shell&Turcas Petrol A.Ş. arasında akdedilen dikey anlaşmalara bireysel muafiyet tanınamayacağına, söz konusu anlaşmaların tamamının 18.9.2005 tarihinden önce yapılmış olmaları ve anılan tarih itibarıyla bakiye sürelerinin beş yılı aşması nedeniyle 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlandığına" karar verildiği; öte yandan bu kararın ardından, Shell&Turcas ile Çubukçu Akaryakıt arasında 13.09.2010 tarihli çerçeve anlaşma ve 18.09.2010 tarihinden itibaren geçerli olan bayilik sözleşmesi imzalandığı, anılan sözleşmeler yoluyla yeni bir dikey anlaşma kurmak yönünde tarafların iradelerinin yenilendiği, bununla birlikte dosyadaki bilgilerden, söz konusu taşınmaz üzerinde 06.05.2008 tarihinde Shell&Turcas lehine tesis edilen 17 yıl süreli intifa hakkının ise 18.09.2015 tarihine kadar kısaltılması ve sonrasında fek edilmesi amacıyla Çubukçu Akaryakıt yetkilisi adına 06.06.2013 tarihli vekâletname düzenlenerek gönderildiği, ancak söz konusu kısaltma işleminin gerçekleştirilmediği görülmektedir.

Bu itibarla, ilgili sözleşmelere bir bütün olarak bakıldığında, tarafların mevcut dikey ilişkiyi devam ettirme konusunda 13.09.2010 tarihli çerçeve anlaşma ve 18.09.2010 tarihinden itibaren geçerli olan yeni bayilik sözleşmesi ile açıkça iradelerini beyan ettikleri; söz konusu sözleşmeye, bayinin intifa hakkını 18.09.2010 tarihinde sonlandırma hakkına sahip olduğu hususunda bir kayıt düşülmüş olduğu ve diğer hükümler bakımından sözleşmenin devamını zorlayıcı nitelikte bayi aleyhine ağır koşulların söz konusu olmadığı, bu nedenle sözleşmenin

4.

T.C.
ANKARA
14. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2014/226
KARAR NO : 2014/1605

tarafların serbest iradesiyle yenilendiği sonucuna varılmıştır.

Bu durumda; söz konusu yeni bayilik anlaşması çerçevesinde, ilgili taşınmaz üzerindeki intifa hakkının 18.09.2015 tarihine kadar kısaltılması ve sonrasında fek edilmesi amacıyla davacı şirket yetkilisi adına 06.06.2013 tarihli vekaletname düzenlenerek gönderildiği de dikkate alındığında, taraflar arasındaki dikey ilişkinin 18.09.2015 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanabileceği, bu nedenle Shell&Turcas hakkında soruşturma açılmasını gerektiren bir husus bulunmadığı sonucuna varıldığından, davacı şirketin şikayet başvurusunun reddedilerek ilgili teşebbüs hakkında soruşturma açılmamasına dair dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır

Açıklanan nedenlerle; **davanın reddine**, aşağıda dökümü yapılan 199,70-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.200,00-TL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, müdahil tarafından yapılan 65,00-TL yargılama giderinin davacıdan alınarak müdahile verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya ve müdahile iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren **(30) gün** içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere, 19/12/2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

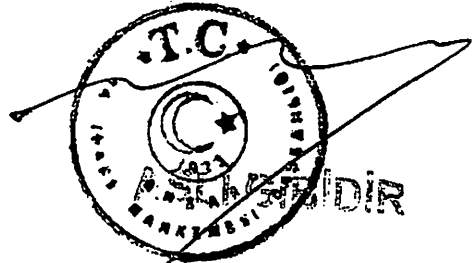
Başkan
HAMDİ ŞENLER
37834

Üye
GÜLBİN AYNUR
94879

Üye
SALİH BEKÇİ
152934

<u>YARGILAMA GİDERİ</u> :	
Başvurma Harcı :	25,20-TL
Karar Harcı :	25,20-TL
Y.D. Harcı :	41,50-TL
Vekalet Harcı :	3,80-TL
Posta Gideri :	104,00 -TL
<hr/>	
TOPLAM :	199,70-TL

<u>YARGILAMA GİDERİ(MÜDAHİL)</u> :	
Başvurma Harcı :	25,20-TL
Vekalet Harcı :	3,80-TL
Posta Gideri :	36,00-TL
<hr/>	
TOPLAM :	65,00-TL



HS 13/04/2015